

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3148/2017. (VI. 8.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.21.916/2015/5. számú ítélete, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 110. § (2) bekezdés első mondata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó önkormányzat [Budapest Főváros XXIII. Kerület Soroksár Önkormányzata, 1239 Budapest, Grassalkovich út 162., képviselője: Geiger Ferenc polgármester] (továbbiakban indítványozó), jogi képviselője (dr. László Jenő 1525 Budapest, Pf. 34.) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Kúria Pfv.I.21.916/2015/5. számú ítélete, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 110. § (2) bekezdés első mondata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, módosított panasz szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, a 31. cikk (1) és a 32. cikk (6) bekezdései sérelmét állítva.
- [2] 2. Az ügy alapjául szolgáló tényállás a következő.
- [3] Az indítványozó (a per alperese) tulajdonát képező ingatlan (továbbiakban: indítványozói ingatlan) és a per magánszemély felpereseinek (továbbiakban: felperesek) tulajdonában álló ingatlan (továbbiakban: felperesi ingatlan) szomszédosak egymással.
- [4] A felperesek 2008 decemberében jogerőre emelkedett építési engedélyük alapján lakóépület bővítési munkálatokat végeztek el, mely során az indítványozói ingatlanból – annak határán túllépve – mintegy 5 m² területet beépítettek. Az indítványozó és a felperesek között az indítványozói ingatlan egy részét érintően haszonbérleti jogviszony is fennállott, melyet a haszonbérbe adó indítványozó 2010-ben eszközölt felmondásával megszüntetett.
- [5] Ezt követően az indítványozó és a felperesek között a haszonbérlet terület birtokba adásával és a túlépítés rendezésével kapcsolatban vita keletkezett, melyet az érintettek peren kívüli megállapodással nem tudtak lezárni.
- [6] A felperesek a bírósághoz fordultak, és keresetükben kérték 57m² nagyságú terület tekintetében elbirtoklásuk megállapítását. Az indítványozó a kereset elutasítása mellett a Ptk. 193. §-ára való hivatkozással viszontkeresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a felpereseket az indítványozói ingatlan általuk elfoglalva tartott részének az indítványozó birtokába bocsátására, valamint az azon létesített építmények saját költségükön történő lebontására. A per tárgyát képezték még telki szolgalmi jog megszerzésére és használati díj megfizetésére irányuló kereseti és viszontkereseti kérelmek is, melyek mikénti elbírálásának az alkotmányjogi panasz szempontjából nincsen jelentősége.
- [7] Az indítványozó a perben kifejezetten kijelentette, hogy viszontkereseti igényét nem a Ptk. túlépítést szabályozó rendelkezéseire (Ptk. 109–110. §) kívánja alapítani, így nem kéri a túlépítés jogkövetkezményeinek alkalmazását, hanem tulajdonjogára alapítottan, a Ptk. 193. § alapján kéri az ingatlan birtokba adását.
- [8] Az elsőfokon eljáró Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a felperesek elbirtoklási igényét elutasította, mert annak feltételeit – a sajátként való birtoklás hiánya miatt – nem tartotta megállapíthatónak. A bíróság kötelezte a felpereseket, hogy 30 napon belül az indítványozói ingatlan felépítményükkel nem érintett részét adják az indítványozó birtokába. A túlépített rész tekintetében a bontásra kötelezés valamint a birtokba adás iránti viszontkereseti kérelmet nem tartotta megalapozottnak, de az indítványozó részére kártalanítást ítélt meg.
- [9] A felperesek és az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a kártalanítás megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezéseket hatályon kívül helyezte, mivel álláspontja szerint az elsőfokú

bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 215. §-ába ütköző módon eltért a viszontkeresettől. Az ügy érdemében egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [10] A jogerős ítélet ellen az indítványozó a Kúriához felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését, és megváltoztatását oly módon, hogy a túlépítéssel érintett 5m² terület kerüljön az ő birtokába azzal, hogy a felperesek az épület érintett 5m² részét bontsák el.
- [11] A Kúria ítéletét annak a kérdésnek az eldöntésére alapította, „hogy a felperesi ingatlan tulajdonosát megillető birtokvédelemnek a Ptk. 193. §-ában foglalt szabálya alapján kérhető-e az eredeti birtokállapot helyreállítása olyan módon, hogy a túlépítő az épületének túlépített részét bontsa el.” A Kúria indokolása szerint a régi magyar magánjogi dogmatika a túlépítést „a szomszédjogi áthatás egy sajátos esetének tekintette,” azaz „ha [...] a telek tulajdonosa [...] túlépítkezett: a szomszéd a túlépítést tűrni volt köteles. Ez egyben azt is jelenti, hogy a túlépítés tekintetében a túlépítő nem minősül jogalap nélküli birtokosnak, mert a túlépítéssel elfoglalt földterületet túlépítés címén tartja birtokában. A túlépítés különös tényállásként való szabályozása, rendszertani elhelyezése – miszerint a Ptk. a szomszédjogok körében szabályozza – és annak elvi kimondása, hogy a jóhiszemű túlépítő védelemben részesül, és a túlépített rész elbontására nem köteles, nem változott.” A szabályozásból következően a „túlépítés esetén a szomszéd kizárólag a túlépítés Ptk. 109–110. §-aiban szabályozott jogkövetkezményei közül választhat, a birtokvédelem általános szabályaira igényt ilyen esetben nem alapíthat. A kifejtettekől következően ugyanis a túlépítéssel érintett rész vonatkozásában a túlépítő nem minősül jogalap nélküli birtokosnak. Ezért nem tévedett a másodfokú bíróság, amikor a perbeli jogvita elbírálására a Ptk. 193. §-t nem látta alkalmazhatónak, mert a túlépítés szabályai azt kizárják. Nem sértett jogszabályt annak kimondásakor sem, hogy a túlépítés jó- vagy rosszhiszeműségének vizsgálata szükségtelen volt az elsőfokú bíróság részéről, figyelemmel arra, hogy az alperes kifejezetten nem kérte a túlépítés jogkövetkezményeinek alkalmazását.” A Kúria indokolása szerint, mivel az indítványozó viszontkereseti kérelmét kifejezetten a Ptk. 193. §-ára alapította, a másodfokú bíróság nem sértett jogszabályt az elsőfokú bíróság ítéletének a birtokba adás és a bontás elutasítása vonatkozásában történő helybenhagyásával.
- [12] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal élt, egyfelől azért, mert álláspontja szerint a kúriai ítélet az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében, a 31. cikk (1) bekezdésében és 32. cikk (6) bekezdésében biztosított jogát sérti. [Az eredeti indítványban annak módosítása előtt még az Alaptörvény 28. cikke, 32. cikk (1) bekezdés e) pontja, (6) bekezdése, 38. cikk (1) bekezdése sérelmét állította]. Másfelől panasa szerint a Ptk. 110. § (2) bekezdésének első mondata („A szomszéd az épület lebontását akkor követelheti, ha ez az okszerű gazdálkodás követelményeivel nem ellenkezik”) az Alaptörvény fenti rendelkezéseibe, valamint a Ptk. 98. §, 112. § 115. § (3) bekezdése, 193. § (1) bekezdése rendelkezéseibe ütközik.
- [13] Bár az indítványozó észlelte, hogy a Ptk. vizsgálni kért rendelkezése az indítvány benyújtásakor már nem volt hatályban, és hivatkozott az Abtv. 41. § (3) bekezdésére, azonban jogkövetkezményként az alaptörvény-ellenesség megállapítása mellett a rendelkezés megsemmisítését kérte alkalmazni.
- [14] Az indítványozó panaszában a két petíció tekintetében indokolását nem választotta szét, azonban ennek ismertetése és értékelése ezt a külön választást megkívánja az alábbiak szerint.
- [15] 3.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított petícióját illetően az indítványozó azzal érvel, hogy a Ptk. 110. § (2) bekezdés első mondata „aránytalanul korlátozza a jóhiszemű tulajdonos hátrányára, a rosszhiszemű építkező előnyére a szomszéd tulajdonos döntési jogát, hiszen ha a bontás az okszerű gazdálkodással nem ellentétes, a bontást csak ez esetben követelheti a szomszéd tulajdonos.” Az indítványozó szerint az épületrész bontási kötelezettsége nem függhet a felperesektől, hiszen ők jogellenesen építettek a telkére. Az indítványozó vitatja, hogy a jogalkotónak az lett volna a célja, hogy a jogellenesen építkezőt részesítse előnyben. Hivatkozik arra, hogy az új Ptk. az okszerű gazdálkodás kérdéskörét szabályozásában már elhagyta. Állítja, hogy a túlépítés miatt a tulajdonos okszerű gazdálkodás miatti korlátozása mára túlhaladottá vált és a jogállami normákkal összeegyeztethetetlen.
- [16] 3.2. Az Abtv. 27. § alapján előterjesztett panaszlemben az indítványozó álláspontja szerint bár a túlépítés mértéke csekély, a XXIII. kerületben a hasonló tényállások nagy száma miatt „elvi jelentősége van annak, hogy a köztulajdon védelme az engedély nélkül építkezők tekintetében érvényre juttatható-e”, vagy „az ítélet szerinti logikát kell követni,” amely a jogellenes építkezőknek biztosít előnyt.

- [17] Az indítványozó eredeti indítványában kifejtett álláspontja szerint a Kúria érvelésével súlyosan megsértette az Alaptörvény 28. cikkét, „ezzel sérült az indítványozó tisztességes tárgyaláshoz való joga, továbbá az indítványozó tulajdonhoz való joga” illetve az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés e) pontjában biztosított joga. A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat. Az indítványozó állítja, hogy tulajdonosi jogait nem tudja gyakorolni, tulajdonjoga részjogosítványának, a birtoklás jogának gyakorlásától a Kúria ítélete az indítványozót megfosztotta, „amely következtében elvonta a köztulajdon egyik elemét, így az Alaptörvény 32. cikk (6), és a 38. cikk (1) bekezdésében előírt közfeladatai ellátását szolgáló tulajdonosi rendelkezését sem tudja teljesíteni” [az alkotmányjogi panaszának módosításával az indítványozó az itt hivatkozott alaptörvényi cikkeket a 32. cikk (6) bekezdésének kivételével a sérelmet szenvedett cikkek köréből már mellőzte].
- [18] Az indítványozó érvel azzal, hogy az önkormányzati vagyontárgyak a nemzeti vagyon részei. Ebből kiindulva, valamint a tulajdonhoz való jog alkotmányjogi és polgári jogi értelmét elemezve, a közhatalmi korlátozás lehetőségét értékelve – hivatkozva a 6/1992. (I. 30.) illetve a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatokra – akként érvel, hogy a közcélú tulajdon fokozott védelmének szükségessége a per tárgyát képező ügyben is fennáll, mivel az indítványozói ingatlan önkormányzati tulajdont képez.
- [19] Az indítványozó vitatja a bíróság azon érvelését, hogy a túlépítés esetén kizárt a Ptk. 193. § alkalmazhatósága, hiszen így „a Ptk. 115. § (3) bekezdése és a 193. §-a minden ingatlant érintő szabálytalan, és tulajdonosi hozzájárulás nélküli építkezés esetén kiüresedne, és a tulajdonost arra köteleznék, hogy adja fel tulajdonosi részjogosítványai egy részét, azzal, hogy a Ptk. 112. § és 193. §-ában foglalt »korlátlan« jogához képest a túlépítés korlátozó rendelkezései valamelyikét válassza, ha az engedély nélküli, jogellenes építkezést végző által kialakított ténybeli helyzetet rendezni kívánja.”
- [20] Nézete szerint, ha a szomszéd a túlépítés szabályait (Ptk. 109–110. §) nem kívánja alkalmazni, „az egyéb úton történő jogérvényesítést nem zárja ki, mert akkor a Ptk. nem választáshoz kötötte volna a túlépítés rendelkezéseinek alkalmazását.” Indokolása alátámasztásaként az indítványozó hivatkozik a Fővárosi Törvényszék egy másik tanácsa másik ügyben hozott ítéletére (44.Pf.637.550/2012/7. számú ítélet). „Tartalmát tekintve a felperes tulajdoni igényvel élt, a tulajdonjoga védelmében lépett fel. Az alperesek a birtokba vett terület rész visszabocsátására, és az ehhez szükséges bontásra tehát a fentiek miatt kötelesek. A túlépítés szabályaira hivatkozás a szomszéd részére csak lehetőséget biztosít, a felperes erre hivatkozni nem kívánt. A rosszhiszemű túlépítés következményeinek alkalmazását – mely jogkövetkezményeiben az elsőként megjelölt jogcímmel azonos – csak másodlagosan kérte, ezért az okszerű gazdálkodás esetleges sérelmét ezért nem kell vizsgálni.”
- [21] Az indítványozó hivatkozik a jogos birtokvédelem szabályaira is (Ptk. 188., 192. és 193. §-aira). Álláspontja szerint vizsgálendő, hogy melyik fél mi alapján jogosult az ingatlant birtokolni. Állítja, hogy mivel ő a birtokláshoz való jogát tulajdonjogából származtatja, így nincs jelentősége annak, hogy a felperesek túlépítése jóhiszemű volt-e. A kitűzési vázrajz alapján is megállapítható, hogy az indítványozót illeti a birtoklás joga, hiszen a tulajdonost a Ptk. 98. § alapján megilleti a birtoklás joga és a birtokvédelem. Állítja, hogy a tulajdonosi részjogosítványok nem válhatnak szét, így vitatja a bíróságok által megállapított felperesi birtoklási jogalap meglétét.
- [22] Hivatkozik az indítványozó a Ptk. 193. §-hoz fűzött kommentárjára, miszerint „jogalap nélkül van a dolog birtokában az a személy, akit a birtoklásra sem tulajdonjoga, sem egyéb – jogszabályon vagy szerződésen alapuló – jogcím nem jogosít fel.” A bírósági ítéletekkel szemben állítja, hogy mivel a peres felek között a haszonbérlet megszűnt, szerződésen alapuló jogcím nincs, a Ptk. 109. § (1) bekezdése és a BH 1994.379 alapján pedig a túlépítés nem teremt jogcímet a birtoklásra, tehát jogszabályon alapuló jogcím sincs, így a felperesek jogalap nélküli birtokosnak minősülnek. Ez is arra enged következtetni az indítványozó szerint, hogy „a túlépítés szabályai alkalmazásának kizártsága nem jelenti azt, hogy a Ptk. 193. §-t ne lehetne alkalmazni.” Hivatkozik arra, hogy ezzel ellentétes rendelkezést a Ptk. nem tartalmaz, a Ptk. 193. §-hoz képest a 110. § „nem speciálisabb, hiszen a jogalap nélküli birtoklás nem a tulajdonjog általános rendelkezéseinek felel meg.”
- [23] Az indítványozó további érvelése keretében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 37. § (2) bekezdésére hivatkozva állítja, hogy ingatlanán a továbbépítés csak hozzájárulásával lenne lehetséges, enélkül az építkezés az építésügyi hatóság engedélye hiányában csak rosszhiszemű lehet. Az indítványozó állítja továbbá, hogy a Ptk. 4. §-a szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat. Ezzel összefüggésben a tulajdonjog súlyos korlátozásának tekintti, hogy az indítványozói ingatlan feletti „korlátlan rendelkezési” jog így csorbát szenvedjen.

- [24] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek. A testület megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett és az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [25] Az indítványozó önkormányzat érintettnek tekinthető az alábbiakra figyelemmel. „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény és a Mötv. idézett szabályai alapján [...] azt állapította meg, hogy [...] az önkormányzat is élhet az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal, feltéve, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló jogvitás ügyben mellérendelt jogalanyként és nem a közhatalom gyakorlójaként járt el. Az indítványozói jogosultság szempontjából tehát nem az önkormányzat (egyébként különleges) jogi státuszának, hanem annak van relevanciája, hogy az önkormányzat az alapul fekvő ügyben, hierarchikus viszonyban, a közhatalmi jogosítványával élve, avagy a vagyoni forgalom mellérendelt alanyaként járt-e el. Az Alkotmánybíróság álláspontja ugyanis változatlan a tekintetben, hogy az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz – szervezet esetében is –, az egyedi ügyben bekövetkezett, Alaptörvényben biztosított, egyéni jogsérelem orvoslásának eszköze, amely nem az önkormányzat *sui generis*, vagy állam által átruházott hatáskörben hozott közhatalmi döntéseinek kikényszerítésére szolgáló intézmény” {3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [26] Tekintettel arra, hogy a jelen alkotmányjogi panasz tárgyát képező peres eljárásban az indítványozó az ügyfél-egyenlőségen alapuló, magánjogi jogvitát elbíráló polgári perben mellérendelt jogviszonyban lévő peres fél, érintettsége megállapítható, és ezen nem változtat az sem, hogy az indítványozó indokait közhatalmi hivatkozásokkal is igyekszik alátámasztani.
- [27] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [28] 4.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme.
- [29] Az Alkotmánybíróság a Ptk. 110. § (2) bekezdése első mondatának alkotmányossági felülvizsgálatára irányuló indítványi elemet nem vizsgálhatta, mert vizsgálatának az Abtv. szerinti kifejezett feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló egyedi ügyben a sérelmezett jogszabály alkalmazására ténylegesen sor kerüljön. Az indítvány alapjául szolgáló peres eljárásban azonban a Ptk. 110. § (2) bekezdésének alkalmazására az indítványozó kifejezett kérelmére nem került sor, ugyanis tulajdoni igényét kizárólag a Ptk. 193. §-ára alapozta azaz, hogy a túlépítés Ptk.-beli szabályait (109–110. §-ait) nem kéri alkalmazni.
- [30] A Ptk. 110. § (2) bekezdése szerint a szomszéd az épület lebontását akkor követelheti, ha ez az okszerű gazdálkodás követelményeivel nem ellenkezik. A bíróság ennek a feltételnek a fennálltát a fentiek következtében nem is vizsgálta; ítéletét arra alapozta, hogy a túlépítéssel szemben a Ptk. 193. §-ra nem lehet hivatkozni, mivel a túlépítő túlépítéssel érintett rész tekintetében nem minősül jogalap nélküli birtokosnak.
- [31] Összegezve: a bíróság vizsgálata körében azt állapította meg, hogy a jogalap nélküli birtoklás feltételei nem állnak fenn, ezért a Ptk. 193. §-ára alapított igény nem alapos, a Ptk. 110. § (2) bekezdés feltételeit pedig – a fentiek szerint – nem vizsgálta; az alkotmányjogi panaszban sérelmezett jogszabályrész tehát nem alkalmazta, és alkalmazásának figyelmen kívül hagyását kifejezetten indokolta is.
- [32] A fentiekből következően az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított petítuma alapján nem fogadható be.
- [33] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pontjának sem felel meg maradéktalanul, mivel a már hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés megsemmisítése nem, hanem csak annak a konkrét ügyben való alkalmazásának kizárása kérhető. Az indítványozó azonban a módosított indítványában sem kérte az alkalmazási tilalom kimondását.
- [34] 4.2. Az Alaptörvény indítványozó által hivatkozott 31. cikk (1) bekezdésére és 32. cikke (6) bekezdésére alapított indítványi elemekkel kapcsolatosan az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy ezek nem tekinthetők az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát tartalmazó alaptörvényi rendelkezéseknek, ezért ezekre alkotmányjogi panasz nem alapítható.
- [35] 4.3. Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott indítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát tartalmazza, így ebből a szempontból megfelel a befogadás feltételeinek. Az Abtv. 29. §-a további feltételt határoz meg az indítvány

befogadásához, eszerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Ez alternatív feltétel, bármelyik megléte indokot ad a befogadásra. Az indítványozó által hivatkozott, a jelen határozat 3.2. pontjában ismertetett, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való joga sérelme vonatkozásában az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényességi kérdés annak megítélése, hogy a túlépített ingatlan birtokjoga kit illet, illetve, hogy a túlépítő kötelezhető-e bontásra és birtokba adásra.

- [36] Mint azt az Alkotmánybíróság korábban is, a 3351/2012. (XII. 5.) AB végzésében megállapította: „az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van hatásköre, ebbe azonban a bizonyítékok bírói mérlegelésének és a bírósági eljárás teljes egészének felülbírlata nem tartozik bele” {3351/2012. (XII. 5.) AB végzés, Indokolás [7]}.
- [37] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza állandó gyakorlatát, mely szerint „az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik” {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [38] Ez a megközelítés a jogszabályok bírósági eljárások során történő értelmezésére is irányadó. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a jogalkalmazói tevékenység során „a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés (továbbiakban: ABv.); Indokolás [14]}.
- [39] Az Alkotmánybíróság vizsgálata tehát nem terjed ki jelen ügyben sem arra, hogy a felmerült jogvitát hogyan kellett volna a bíróságnak megítélnie, illetve nincs lehetősége arra, „hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {ABv., Indokolás [14]}.
- [40] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozónak az ítéletre alapított érvrendszerének az a része, amely nem a Ptk. 110. § (2) bekezdésének kritikáját képezi, nem veti fel az Abtv. 29. §-a szerinti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés lehetőségét, ezért megállapította, hogy a panasz ezen petitum alapján sem fogadható be.
- [41] 4.4. Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy az eredeti panasz beadványban szereplő indítványozói érvek között megemlítésre került a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme is (az indítványozó álláspontja szerint ez az Alaptörvény 28. cikkének általa állított megsértése révén következett be), e tekintetben azonban az indítvány nem jelöli meg a vonatkozó alapjogi alaptörvényi cikket, és a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének lényegét. Ezért az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *d*) pontjai alapján az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet nem találta vizsgálhatónak.
- [42] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Abtv. 26. § (1) bekezdésére valamint 27. §-ára, 29. §-ára, 52. § (1b) bekezdés *b*), *d*) és *f*) pontjaira, 56. § (3) bekezdésére, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjaira tekintettel – visszautasította.

Budapest, 2017. május 30.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1927/2016.

